AKADEMISKA SJUKHUSET

Cochleaimplantat för vuxna

Information

Denna information har utformats för dig om cochleaimplantat för vuxna. De som arbetar i teamet för hörselimplantat är ingenjörer, läkare, logoped, audionomer, kurator, pedagog och koordinator.
Vi vet att du och din familj kommer att ha många frågor om vård och behandling. Vi hoppas att du ska hitta svar på en del av dina frågor i denna information.

Har du frågor, kontakta Hörsel- och balansmottagning 3:

E-tjänst via 1177

Telefon: 018-611 51 54

Vänd sida för att läsa mer!

Datum: 2024-03-19
ID: DocPlusSTYR196-2170

Vad är cochleaimplantat?

Cochleaimplantat (CI) är en protes för hörselsinnet. Ett tekniskt hjälpmedel för personer med dövhet och grav hörselnedsättning som gör det möjligt att höra ljud.

Ett CI består av en yttre och inre del. Den inre delen består av en mottagare som opereras in under huden och från den leds elektroder in i hörselsnäckan. Den yttre delen (processorn) tar emot ljud och omvandlar ljudet till signaler som skickas genom huden till mottagaren. Från mottagaren går elektriska impulser till elektroderna och stimulerar på så vis hörselnerven. Hörselnerven leder signalerna vidare till hörselcentrum i hjärnan.
Processorn består dels av en hörapparatliknande del, dels av en platta som fäster mot mottagaren under huden med hjälp av en magnet.

Vilka kan vara aktuella för cochleaimplantat?

Personer vars hörsel är så dålig att de inte har någon större hjälp av hörapparat kan ha nytta av CI. Oavsett anledningen till hörselnedsättningen är det viktigt att hörselnerven fungerar och kan skicka signalerna vidare till hörselcentrum i hjärnan. Man måste också vara medicinskt lämplig för operationen.
Vid utredningen, operation och inkoppling används skrivtolk.

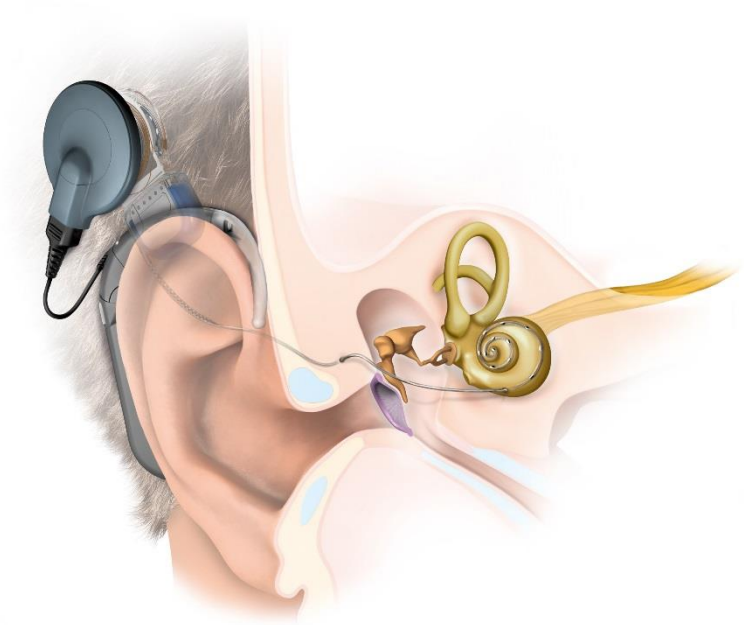

Bild lånad från MedEl:s bildbank.

Utredning
Under utredningen görs noggranna hörselmätningar med och utan hörapparater. Tillsammans med hörselläkare går man igenom för- och nackdelar med ett CI utifrån de förutsättningar som finns. Utredningen kompletteras av kurator och pedagog. Därefter samråder teamet kring patientens förutsättningar för CI. Om allt ser bra ut bokas ett andra besök.
Vid det besöket får patienten träffa en redan opererad patient och man träffar den kirurg som ska operera samt en ingenjör. Tillsammans med ingenjör och kirurg väljer patienten vilket implantat som ska användas.
Öronen behöver röntgas före operation. Man ska också vaccineras.

Operation
Operationen utförs i narkos och tar cirka två till tre timmar. Lite av håret rakas bort. Snittet görs ett par centimeter bakom örat. En kanal borras in i benet till mellanörat och därefter in i hörselsnäckan. Där placeras elektrodkabeln som ska stimulera hörselnerven. Mottagardelen placeras sedan under huden. Under operationen görs en röntgen och ingenjören kontrollerar att implantatet fungerar. Efter operationen får man stanna på avdelningen i cirka ett dygn. Ibland sker operationen i dagkirurgi.

En tid efter operationen kan man känna av lite yrsel och ostadighet. En del får tinnitus. Både tinnitus och yrsel brukar oftast gå över. Smaknerven passerar genom mellanörat. Den kan påverkas av operationen. Man drabbas då av en förändrad smakupplevelse på halva tungan och i vissa fall även minskad salivproduktion. Besvären är oftast övergående.

Ansiktsnerven går också genom mellanörat. Någon enstaka gång kan den reagera med nedsatt funktion efter operationen. Risken att nerven blir bestående skadad är minimal. För att minska risken för blodpropp och infektion ges vid operationen propp- och infektionsförebyggande behandling.

Inkoppling och uppföljning
Ungefär fyra veckor efter operationen påbörjas inkoppling av implantatet. Det är då man programmerar processorn och börjar höra. Inkopplingen sker vid fem tillfällen. Den första veckan har tre inkopplingsdagar i följd, fjärde tillfället sker nästföljande vecka och det femte tillfället sker ungefär fem veckor efter inkopplingens första dag. Under dessa dagar träffar man ingenjör för inprogrammering, pedagog för hörselträning, audionom för hörseltester, kurator för samtal och läkare för medicinsk uppföljning. Återkommande uppföljning sker hos teamet för hörselimplantat efter sex månader, ett år, två år och tre år och därefter ungefär vart annat år. Givetvis finns det många som behöver extra återbesök utöver det nyss beskrivna.

Resultat
Förutsättningarna för CI varierar mellan olika personer. Det beror på att hörselnedsättningen kan ha olika orsaker och har utvecklats under olika lång tid.
Vuxna som har goda förutsättningar för CI kan uppnå förmåga att obesvärat höra och förstå tal utan avläsningsstöd samt uppfatta och i viss mån uppskatta musik. Hos en vuxen med mindre goda förutsättningar kan målet behöva begränsas till att uppfatta tal med stöd av läppavläsning. Ljudet som man uppfattar med CI kan således låta mer eller mindre tydligt.

Övrigt

Vår verksamhet bygger på samarbete med remitterande regions hörselvård och det är en fördel om en stor del av träning och uppföljning kan ske så nära hemma som möjligt. Respektive regions regler för sjukresor gäller vid besöken. Patienthotell erbjuds vid behov, hör efter med sjukreseenheten vad som gäller i just din region.

Ett CI försvårar magnetröntgen och kan störas av viss teknisk utrustning. Patienten förses därför med ett implantatkort att visa vid läkarbesök och när man går genom en säkerhetskontroll på en flygplats.

Inför ditt besök hos oss på teamet för hörselimplantat

- Ta med de öroninsatser och hörapparater du har till besöket hos oss, även om du inte använder dessa.
- Vi ser gärna att du har någon anhörig/vän med dig vid utredningsbesöken och i början av inkopplingen av ditt implantat.
- Vi bokar alltid skrivtolk till besöken, om du vill ha en teckenspråkstolk eller dövblindtolk i stället så meddela oss i god tid innan besöket.
- Om du bor i en annan region och har lång resväg föreslår vi att du reser hit dagen innan ditt besök och bor på patienthotell. Det är en lång dag och det är viktigt att du är utvilad för att orka med undersökningarna och att du kan ta till dig den information som ges under dagen. Om du behöver bo på patienthotell i samband med ditt besök så vänd dig i första hand till din region i god tid innan besöket. Har du en anhörig med dig så behöver du ett godkännande från inremitterande klinik om en anhörig får resa och boende bekostat av sin region eller om din anhöriga måste står för kostnaden själv.
- Om du har några frågor kontakta vår koordinator.

1177
Du hittar information och tjänster för din hälsa och vård på webbplatsen 1177.se. För sjukvårdsrådgivning ring 1177, öppet dygnet runt.

Kontakt Akademiska
Akademiska sjukhuset nås via:
patientkontakt@akademiska.se
Patientkontakt 018-611 30 33,
Växel: 018-611 00 00
www.akademiska.se